

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: O. T., narozený dne X
státní příslušnost X
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2022, č. j. CPR-32888-3/ČJ-2022-930310-V249,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 11. 8. 2022, č. j. KRPA-253661-4/ČJ-2022-000022-101 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

Prvostupňovým rozhodnutím bylo dle ustanovení § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) zastaveno řízení o stanovení nové doby k vycestování z území podle ustanovení § 101 písm. c) správního řádu.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce ve své poměrně nepřehledně sepsané žalobě předně vytkl žalované, že napadeným rozhodnutím porušila ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu, ustanovení § 3 správního řádu ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu a ustanovení § 50 odst. 2 a 3 správního řádu. Dále zrekapituloval svou životní situaci a další skutkové okolnosti.
3. Následně žalobce namítl, že skutečnosti, kterými postupně v době od zahájení řízení argumentoval, se vlivem okolností mění a Česká republika stále přijímá nová opatření v souvislosti se sankcemi uplatňovanými vůči Ruské federaci. Během řízení tedy v jednotlivých podáních uváděl skutečnosti, které aktuálně nastaly. Žalovaná však i nadále podle něj vychází ze stavu, který tu byl v době zahájení správního řízení. V tomto ohledu označil žalobce napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48. Rovněž podotkl, že nové skutečnosti, které nastaly v souvislosti s bezpečnostní situací v Rusku, jsou tak zásadního charakteru, že jej ohrožují při jeho návratu přímo na životě.
4. Dále žalobce uvedl, že žalovaná měla přihlédnout k vývoji bezpečnostní a politické situace v Rusku v souvislosti s namítanou mobilizací, která sice byla vyhlášena až dne 19. 9. 2022, ale v době rozhodování žalované závažnou měrou zasahovala do jeho soukromého a rodinného života. Tuto skutečnost je třeba podle žalobce považovat za změnu okolností na straně dotčené osoby či předmětu rozhodnutí, nikoli však změnu právního stavu. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36.
5. Žalobce taktéž podotkl, že Česká republika musí dodržovat princip *non-refoulement* i vůči osobám, které se rozhodnou z nejrůznějších pohnutek nepožádat o mezinárodní ochranu, ale pocházejí ze zemí, v nichž by jim potenciálně hrozila vážná újma. Těmto cizincům podle něj umožňuje uvedená konstrukce pobývat na území České republiky v režimu strpění na základě víza uděleného podle ustanovení § 33 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), respektive si o udělení mezinárodní ochrany požádat dodatečně. Rovněž žalobce poukázal na to, že před zahájením správního řízení o povinnosti opustit území podal žádost o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území, které mu však nebylo uděleno. Skutečnost, že se proti tomu nelze bránit žalobou u soudu, považoval taktéž za důvod opodstatňující jeho žádost o stanovení nové doby k vycestování.
6. Rovněž žalobce zmínil, že v den, kdy podal žádost o stanovení nové doby k vycestování, mu nebyla známa okolnost o zamítnutí jeho žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území. Nelze mu klást také za vinu, že postupně čerpá možnosti opravných prostředků a i přes skutečnost, že je zastoupen advokátem, setrvává na území. Tvrzení žalované o údajném taktizování a účelovosti tak označil za popírání práva na spravedlivý proces.

7. Následně žalobce uvedl, že Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra nedodržuje zákonné lhůty při rozhodování o žádostech, a to ani v případě postupování opravných prostředků nadřízenému správnímu orgánu. Tato nečinnost v řádných lhůtách poté vytváří situace neoprávněného pobytu, které jsou v gesci cizinecké policie.
8. Dále žalobce namítl, že tvrzení žalované ohledně jeho neochoty podat žádost o udělení víza strpění není pravdivé. Žalobce hodlá tuto žádost opakovaně podat, když první byla podána již dne 5. 4. 2022, nicméně podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území s sebou podle něj nese povinnost prokázání oprávněnosti pobytu. Při novém podání žádosti by tak bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Ačkoliv mu tedy svědčí právo na spravedlivý proces, je postaven do situace neoprávněného pobytu. Skutečnost, že jeho právo na spravedlivý proces je zajištěno prostřednictvím advokáta poté v případě vycestování ztrácí smysl, neboť v případě úspěchu žaloby nemá možnost návratu.
9. Žalovaná podle žalobce pochybila i tím, že dalším účastníkem řízení v projednávané věci neustanovila jeho manželku. Nastalou situací vznikla jeho osobě a osobě jeho manželky závažná újma, kterou vnímá jako nenahraditelnou. V této souvislosti poukázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 8. 2020, č. j. 57 A 91/2018-81, a konstatoval, že závěry uvedené v tomto rozsudku lze na jeho případ aplikovat, neboť nebude mít možnost podat novou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu v zemi původu. Zastupitelský úřad České republiky v Moskvě totiž nereaguje na e-mailové žádosti a postup podle přesně uvedených instrukcí nefunguje. Nadto žalobce zmínil, že skutečně cítí reálnou obavu v případě návratu do země původu, a že on i jeho manželka se po strážce sociální a pracovní integrovali do života v České republice. Pokud by nedošlo k napadení Ukrajiny ze strany Ruské federace a s tím souvisejícím sankčním opatřením proti občanům Ruské federace, jistě by řešil svoji situaci běžným způsobem podle zákona o pobytu cizinců.
10. Závěrem podané žaloby tak žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a přiznal mu náklady řízení.

III. Vyjádření žalované

11. Žalovaná ve vyjádření k žalobě konstatovala, že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti a odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se podrobně vyjádřila k celé věci. Dále zmínila, že lhůta poskytnutá žalobci k vycestování byla zcela dostatečná a odpovídající okolnostem případu, a že žádost žalobce neodůvodňovala zahájení nového řízení.
12. Rovněž žalovaná podotkla, že žalobce v podané žalobě správně vyložil, že v jeho případě by aplikace principu *non-refoulement* znamenala udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, přičemž on o toto vízum požádal a věcně příslušný orgán shledal jeho žádost neopodstatněnou. Taktéž žalovaná poukázala na to, že žalobce argumentuje zhoršením aktuální situace, avšak přesto novou žádost o vízum za účelem strpění pobytu na území z důvodu nových skutečností nepodal. Institut stanovení nové doby k vycestování není podle ní určen k tomu, aby jím byla suplována funkce Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.
13. K námitce týkající se toho, že dalším účastníkem řízení nebyla ustanovena manželka žalobce, se žalovaná vyjádřila tak, že v rámci odvolacího řízení již nelze ustanovovat

další účastníky správního řízení. V tomto ohledu však žalovaná jako odvolací orgán žádné pochybení neshledala a ostatně ani žalobce v podaném odvolání nic takového nenamítal. K osobě své manželky a jejich soužití poté žalobce neuvedl nic konkrétního a nijak nespecifikoval ani to, jakým způsobem by měla být ovlivněna jeho vycestováním. Ve svých podáních věnoval žalobce podle žalované své manželce pouze několik letmých a zcela neurčitých zmínek, k nimž se pro jejich vágnost téměř ani nelze vyjádřit.

14. Dále žalovaná uvedla, že žalobcem namítané okolnosti byly již podrobně rozebrány a zváženy v řízení o povinnosti opustit území členských států Evropské unie. V rámci řízení o stanovení nové doby k vycestování se dle jejího názoru již neposuzuje přiměřenost samotné povinnosti vycestovat, ale pouze okolnosti mající bezprostředně vliv na potřebnou délku doby k vycestování. Žádné okolnosti odůvodňující prodloužení této doby však shledány nebyly. Žalobce podle žalované ani nyní nijak nezpochybnil, že má možnost pobývat v jiném státě než v Rusku, což uvedl v rámci řízení o povinnosti opustit území.
15. Závěrem svého vyjádření žalovaná konstatovala, že napadené rozhodnutí je plně v souladu se zákonem a odpovídá aktuální judikatuře. Navrhla proto zdejšímu, aby podanou žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

16. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
17. Žalobce podal dne 2. 8. 2022 u správního orgánu prvního stupně žádost o vydání nového rozhodnutí. V této žádosti předně podotkl, že dne 9. 6. 2022 nabylo právní moci rozhodnutí žalované, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, kterým správní orgán prvního stupně uložil žalobci povinnost opustit území členských států Evropské unie podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců a stanovil dobu k opuštění území nejpozději do 40 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Dále uvedl, že žádá o vydání nového rozhodnutí v souladu s ustanovením § 101 správního řádu v návaznosti na ustanovení § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť u něj existují důvody, které mu brání ve vycestování a současně jsou s jeho osobou vedena další správní řízení u Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.
18. Taktéž žalobce v podané žádosti konstatoval, že se dne 15. 4. 2022 dostavil na pracoviště správního orgánu prvního stupně za účelem řešení své pobytové situace, předložil cestovní pas Ruské federace opatřený výjezdním příkazem s platností od 17. 2. 2022 do 14. 4. 2022 a byl s ním sepsán protokol o podání vysvětlení ve smyslu ustanovení § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. V rámci následného dokazování bylo podle něj zjištěno, že na území České republiky pobývá společně se svou manželkou, která zde pobývá na základě zaměstnanecké karty. Rovněž žalobce zmínil, že dne 5. 4. 2022 podal žádost o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území podle ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, avšak správní orgán dospěl k závěru, že podmínky pro vydání tohoto dlouhodobého víza nesplňuje. Proti tomuto závěru tedy podal opravný prostředek, o němž však dosud nebylo rozhodnuto. Zároveň žalobce v podané žádosti poukázal na to, že je otázkou, zda lze za současné bezpečnostní situace považovat Rusko za bezpečný stát, který svého občana přijme a nebude jej považovat za hrozbu pro svoji autoritářskou politiku. Také mu dle jeho názoru hrozí vážná újma v podobě nemožnosti učinit nové podání ze svého domovského státu.

V tomto ohledu odkázal na rozsudek krajského soudu v Plzni ze dne 31. 8. 2020, č. j. 57 A 91/2018-81 a citoval též z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36. Dále podotkl, že nesouhlasí s projevem agrese ze strany svého domovského státu, a že se obává situace v Rusku a nemožnosti návratu za svou manželkou. Za nelogické poté považoval čekání na výsledek řízení o jeho žádosti o udělení víza za účelem strpění pobytu na území mimo území České republiky.

19. Dále byla ve správním spisu založena také kopie rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 15. 4. 2022, č. j. KRPA-124014-7/ČJ-2022-000022-50 (dále jen „**rozhodnutí o povinnosti opustit území**“), jímž byla žalobci uložena povinnost opustiti území členských států Evropské unie podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců a současně stanovena doba k opuštění území nejpozději do 40 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
20. Součástí správního spisu byla i kopie protokolu o podání vysvětlení ze dne 15. 4. 2022, č. j. KRPA-124014-6/ČJ-2022-000022-50, sepsaného ve smyslu ustanovení § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. V rámci podání vysvětlení do protokolu žalobce uvedl, že v České republice žije od roku 2019 a v Rusku byl od té doby několikrát za účelem návštěvy rodiny a vydání nového cestovního pasu. Z České republiky nevycestoval v době platnosti víza kvůli manželce, která zde pobývá na základě zaměstnanecké karty. Podal také žádost o vízum za účelem strpění pobytu na území, protože je na Ukrajině válečný konflikt a on s válkou nesouhlasí a mohl by mít kvůli tomu v Rusku problémy. V Rusku má rodiče a jezdí za nimi pravidelně dvakrát ročně. Dále žalobce sdělil, že pokud vyčerpá všechny možnosti, jak legalizovat svůj pobyt na území České republiky, tak vycestuje, ale jinam než do Ruska, případně požádá o azyl. Podotkl také, že může bydlet jinde, mimo Rusko, ale do Ruska se vrátit nechce. Rovněž mu nebyla známa žádná překážka nebo důvod, který by mu znemožňoval vycestování z území České republiky, a potvrdil také, že v případě vyhoštění mu v domovské zemi nehrozí útrapy, týrání či stíhání policií.
21. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán prvního stupně zastavil řízení o žádosti žalobce o stanovení nové doby k vycestování. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž ke svému tvrzení, že může bydlet mimo Rusko a není mu známa překážka, která by mu bránila ve vycestování, uvedl, že v době podání vysvětlení byl s ohledem na svou státní příslušnost ovlivněn obavami z uložení správního vyhoštění. Následně podotkl, že nuceným vycestováním bude ohrožen na svém životě v souvislosti s mobilizací vyhlášenou v Rusku dne 21. 9. 2022, a poukázal též na vázanost České republiky principem *non-refoulement*. Dále sdělil, že se nebude podílet na vojenské agresi svého domovského státu a v této souvislosti mu hrozí mučení či nelidské a ponižující zacházení či trest. Opakovaně také odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36, a rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2019, č. j. 4 Azs 235/2017-39. Žalovaná poté napadeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

V. Rozhodnutí bez nařízení jednání

22. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, jelikož žalovaná výslovně ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a žalobce k výzvě a poučení soudu podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní

řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.”) nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas. Zdejší soud zároveň za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právní stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel zdejší soud zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
24. Podle ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, a to v rozmezí 7 až 60 dnů. Pokud by měla doba k vycestování začít běžet v době trvání zajištění cizince, začíná tato doba běžet ode dne ukončení zajištění. Pokud je v průběhu doby k vycestování cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje. Požádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování z důvodu uvedených v § 174a odst. 2, policie vydá nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu, ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů. Novou dobu k vycestování lze stanovit nejdéle na 180 dnů.*
25. Podle ustanovení § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *policie v řízení o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. c) správního řádu o správním vyhoštění nebo o povinnosti opustit území vedeného na žádost cizince zohlední zejména dobu pobytu cizince na území, pobyt jeho nezletilých dětí plnění povinnou školní docházku na území a existenci jiných rodinných nebo společenských vazeb na území; to neplatí, pokud je cizinec zajištěn.*
26. Podle ustanovení § 101 písm. c) správního řádu *lze provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci tehdy, jestliže nové rozhodnutí z vážných důvodů dodatečně stanoví nebo změni dobu platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůtu ke splnění povinnosti nebo dodatečně povolí plnění ve splátkách, popřípadě po částech; zkrácení doby platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůty ke splnění povinnosti je možné pouze tehdy, stanoví-li tuto možnost zákon.*
27. Podle ustanovení § 102 odst. 4 správního řádu *pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že se řízení zastaví. Usnesení se oznamuje pouze žadateli a těm osobám, vůči nimž již správní orgán učinil úkon.*
28. Žalobce v podané žalobě předně namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou shledával v tom, že žalovaná vycházela ze stavu, který tu byl v době zahájení správního řízení. K tomu zdejší soud nejprve uvádí, že poukaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, není přílehlavý, jelikož se týká otázky, z jakého skutkového a právního stavu má při svém přezkumu vycházet správní soud. Ze správního řádu nicméně skutečně vyplývá zásada, že pro rozhodování správního orgánu je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2023, č. j. 9 As 93/2022-28). Podle zdejšího soudu však z žádného podkladu nevyplývá, že by žalovaná postupovala v rozporu s tímto pravidlem a nerozhodovala podle právního a skutkového

stavu v době vydání napadeného rozhodnutí. Ostatně ani žalobce neuvedl žádnou argumentaci, ze které by se podávalo, na základě čeho k takovému závěru dospěl. Zdejšímu soudu tedy není jasné, v čem konkrétně by měla namítaná nepřezkoumatelnost spočívat, když žalovaná vysvětlila v napadeném rozhodnutí i to, proč nepovažovala tvrzení žalobce ohledně situace v Rusku za důvod pro vyhovění jeho žádosti (viz strany 3 a 4 napadeného rozhodnutí). Uvedenou námitku proto zdejší soud posoudil jako nedůvodnou. Přitom ani sám neshledal, že by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť žalovaná řádně a srozumitelně vyložila důvody svého rozhodnutí, vypořádala se se všemi odvolacími námitkami a zabývala se všemi skutečnostmi rozhodnými pro vydání rozhodnutí.

29. Rovněž žalobce v podané žalobě vyjádřil nesouhlas se závěrem žalované o účelovosti uváděných skutečností a taktizování. I z pohledu zdejšího soudu se však v některých případech žalobcem uváděné skutečnosti vskutku jeví účelovými a zvolený postup je možné označit za taktizování, když v jeho jednotlivých podáních a vyjádřeních lze shledat určité nesrovnalosti. V rámci podání vysvětlení dne 15. 4. 2022 totiž žalobce sdělil, že mu v Rusku nehrozí žádné útrapy, týrání či stíhání, avšak následně obavy z návratu do Ruské federace obecně tvrdil. Nadto i v podaném odvolání skutečně připustil, že v době podání vysvětlení byl ovlivněn obavami z případného uložení správního vyhoštění s ohledem na jeho státní příslušnost. Účelovost uváděných tvrzení a taktizování žalobce nicméně nebyly jedinými důvody, pro které nebylo vyhověno jeho žádosti, jak bude rozebráno dále.
30. Na tomto místě je poté vhodné podotknout, že žalobce podanou žalobou brojí proti rozhodnutí ve věci stanovení nové doby k vycestování podle věty čtvrté ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Zdejší soud tedy na tomto místě odkazuje na závěry judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se rozhodování v těchto věcech. Ačkoliv v rozsudku ze dne 19. 11. 2019, č. j. 4 Azs 235/2017-39, se Nejvyšší správní soud zabýval zejména otázkou přípustnosti opakovaného stanovení nové doby k vycestování, jsou jeho obecné závěry aplikovatelné i na projednávanou věc. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku mimo jiné uvedl: *„Je zcela nepochybné, že se novým rozhodnutím o změně lhůty k opuštění území podle § 50a odst. 4 zákona o pobytu cizinců nemění a ani nemůže měnit obsah výrokové části rozhodnutí ze dne 15. 6. 2016, jímž byla stěžovatelce uložena povinnost opustit území ČR. Tento výrok původního rozhodnutí, proti němuž měla stěžovatelka právo podat odvolání (což neúspěšně učinila) i žalobu ve správním soudnictví (což z obsahu spisu nevyplývá), nabyl právní moci a vydáním nového rozhodnutí o stanovení nové doby k opuštění území není dotčen.“*
31. Taktéž se Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku vyjádřil i k účelu doby k vycestování, když uvedl: *„Z obsahu § 50a odst. 4 zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že účelem doby k opuštění území (pozn. soudu – po novele provedené zákonem č. 176/2019 Sb. došlo k terminologickému sjednocení § 50a s § 118 a tato doba je nazývána dobou k vycestování) je poskytnout cizinci přiměřený časový prostor k přípravě a realizaci vycestování z území. Samotný účel doby k opuštění území však nemůže popřít nutnost aplikace § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a nevylučuje její opakované prodloužení.“* Dále Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku ve vztahu k žádosti cizince o stanovení nové doby k vycestování dovodil, že *„podmínkou přípustnosti žádosti cizince je toliko její podání v průběhu doby k opuštění území, tj. nikoli až po jejím skončení, a tvrzení důvodů podle § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Shledá-li správní orgán tvrzené důvody*

žádosti závažnými a odpovídajícími § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, stanoví žadateli novou dobu k opuštění území s ohledem na délku trvání uváděných důvodů, vždy však maximálně v délce 180 dnů.“

32. Jak tedy vyplývá ze závěrů Nejvyššího správního soudu, nemůže být prostřednictvím rozhodnutí o stanovení nové doby k vycestování dotčen výrok, jímž byla žalobci uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie. Účelem doby k vycestování je poté poskytnutí přiměřeného prostoru k přípravě a realizaci opuštění území a podmínkou přípustnosti žádosti o stanovení nové doby k vycestování je mimo jiné tvrzení důvodů uvedených v ustanovení § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ustanovení § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců přitom stanoví, že v případě řízení o stanovení nové doby k vycestování přihlédne správní orgán zejména k době pobytu cizince na území, pobytu jeho nezletilých dětí plnících povinnou školní docházku na území a existenci jiných rodinných nebo společenských vazeb na území.
33. Žalobce ve své žádosti o stanovení nové doby k vycestování uvedl jako její důvody toliko hrozící újmu v podobě nemožnosti učinit nové podání ze svého domovského státu, obavu z návratu do Ruska vzhledem k tamější situaci a nemožnost čekat na výsledek řízení o jeho žádosti o udělení víza strpění mimo území České republiky. V rámci podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí doplnil, že se obává též ohrožení svého života v souvislosti s mobilizací vyhlášenou v Rusku dne 21. 9. 2022. Tyto tvrzené důvody však zdejší soud v souladu se závěrem žalované relevantními pro stanovení nové doby k vycestování neshledal.
34. K námitce týkající se bezpečnostní a politické situace v Rusku a porušení závazku *non-refoulement* zdejší soud uvádí, že v tomto ohledu pochybení žalované také neshledal. Účelem stanovení nové doby k vycestování totiž jistě není nahrazovat instituty mezinárodní ochrany či víza za účelem strpění pobytu na území, jak správně dovodila žalovaná, nýbrž poskytnutí dalšího časového prostoru pro přípravu a realizaci opuštění území. Nadto je v této souvislosti rovněž vhodné podotknout, že obdobnou námitkou se zdejší soud zabýval již v rozsudku ze dne 11. 4. 2023, č. j. 19 A 29/2022-42, jímž zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 6. 2022, č. j. CPR-15194-3/ČJ-2022-930310-V249, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o povinnosti opustit území. Zdejší soud v něm shledal obavy žalobce zcela obecnými, přičemž podotkl, že v rámci podání vysvětlení žalobce popřel, že by mu v zemi původu hrozily nějaké útrapy. Uzavřel tedy, že na základě sdělených skutečností spočívajících v blíže neurčeném sdílení nesouhlasu s agresí Ruska na Ukrajině nebylo možné dojít k závěru o tom, že by žalobci hrozilo v Ruské federaci mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest, a že by jeho vycestování do Ruské federace nebylo možné. Na tyto závěry lze odkázat i v projednávané věci. Žalobce totiž ohledně svého nesouhlasu s ruskou agresí vůči Ukrajině nic dalšího neuvedl a svoje obavy v tomto ohledu nijak blíže neupřesnil, ani je nijak nerozvedl.
35. Obdobné závěry o obecnosti platí i ve vztahu k žalobcem zmíněné mobilizaci na území Ruské federace. Ačkoliv podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2022, č. j. 1 Azs 84/2022-61, je částečná mobilizace v Ruské federaci obecně známou skutečností, žalobce žádným způsobem neupřesnil, jak by se právě jeho osoby měla tato mobilizace dotknout. V odvolání podaném proti prvostupňovému rozhodnutí totiž pouze zcela nekonkrétně zmínil, že se obává o život v souvislosti s vyhlášenou mobilizací, nicméně toto své tvrzení již nijak nerozvedl, a to ani v podané žalobě.

36. Tato zcela obecná tvrzení žalobce tak nemohou být důvodem pro stanovení nové doby k vycestování ve smyslu ustanovení § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Na uvedených závěrech nic nemění ani to, že žalovaná nesprávně dovodila povinnost dodržovat zásadu *non-refoulement* pouze ve vztahu k uprchlíkům (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2022, č. j. 6 Azs 342/2021-28, a rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46).
37. Co se týče žalobcových tvrzení ohledně jeho žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území, zdejší soud konstatuje, že není úkolem žalované zajistit žalobci po neudělení tohoto víza na základě jeho žádosti o stanovení nové doby k vycestování pobytové oprávnění k setrvání na území České republiky, a to ani za účelem podání nové žádosti o toto vízum. Ostatně toto není úkolem žalované ani v případě, že řízení stále probíhá (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2021, č. j. 4 Azs 198/2021-49, bod 10). Okolnost, že žalobce hodlá podat další žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území, tedy taktéž není důvodem pro stanovení nové doby k vycestování ve smyslu ustanovení § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Na tom nic nemění skutečnost, že se proti neudělení zmíněného víza nelze bránit prostřednictvím žaloby u soudu, a že správní orgán rozhodující o těchto žádostech nedodržuje lhůty stanovené právními předpisy pro vedení řízení. Žalobce v podané žalobě neuvedl ani žádné důvody, proč by v případě úspěchu své žaloby neměl možnost návratu.
38. Stejně tak nelze považovat za důvod ke stanovení nové doby k vycestování tvrzení žalobce týkající se újmy hrozící jemu a jeho manželce v souvislosti s nemožností podat novou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu v zemi původu. Nejedná se totiž o důvod souladný s účelem doby k vycestování, kterým je příprava a realizace opuštění území, jak již bylo vysvětleno výše. Rovněž je v této souvislosti možné opět odkázat i na rozsudek ze dne 11. 4. 2023, č. j. 19 A 29/2022-42, v němž zdejší soud neshledal, že by žalobce nemohl s odkazem na usnesení vlády ze dne 30. 3. 2022, č. 254 (vyhlášené pod č. 76/2022 Sb.) požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Tvrzení související s nefunkčností systému podávání žádostí na zastupitelském úřadu v Moskvě pak zůstalo opět ve zcela obecné rovině, když žalobce pouze uvedl, že není reagováno na e-mailové žádosti, a dále toto tvrzení nijak blíže nerozvedl a ani jej ničím nepodložil. Toto tvrzení navíc žalobce uvedl poprvé až v podané žalobě a v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí v tomto ohledu nic nezmiňoval.
39. Jako relevantní důvod pro stanovení nové doby k vycestování odpovídající ustanovení § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců zdejší soud v souladu s žalovanou neposoudil ani zcela obecné tvrzení týkající se sociální a pracovní integrace žalobce a jeho manželky do života v České republice. Žalobce v této souvislosti nesdělil nic konkrétního, co by odůvodňovalo nutnost poskytnout mu k opuštění území delší časový prostor, než mu byl již poskytnut. Ostatně i v rozsudku ze dne 11. 4. 2023, č. j. 19 A 29/2022-42, dospěl zdejší soud k závěru, že dočasný pobyt žalobce v domovském státě do získání oprávnění k dalšímu pobytu na území České republiky by nebyl nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života, když žalobce neuvedl, z jakého důvodu by několikaměsíční pobyt v zemi původu takový zásah představoval. Nadto není možné nevidět, že i toto tvrzení o integraci uvedl žalobce poprvé až v podané žalobě.

40. Ohledně námitky týkající se účastenství manželky žalobce ve správním řízení odkazuje zdejší soud předně na závěry rozsudku ze dne 11. 10. 2017, č. j. 9 Azs 214/2017-58, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „Pokud jde o účastenství dcery v řízení, pak [zákon o pobytu cizinců](#) nemá vlastní ustanovení o účastnících řízení. Platí zde tedy ustanovení [správního řádu](#). Kdo je účastníkem řízení stanoví obecně [§ 27 spr. ř.](#) Účastníkem tohoto řízení dle [§ 27](#) odst. 1 písm. b) spr. ř. je cizinec, o jehož vyhoštění se vede toto řízení, není však vyloučeno, aby účastníkem řízení byly i další dotčené osoby dle [§ 27](#) odst. 2 spr. ř. Podmínkou účastenství dle [§ 27](#) odst. 2 spr. ř. však je, aby byl rodinný příslušník správním rozhodnutím přímo dotčen, resp. aby dotčení na jeho právech potenciálně brozilo. Takové dotčení se vztahuje přímo k rodinnému příslušníkovi – zde k dceři stěžovatelky. Ta jediná mohla být tím, že jí nesvědčilo postavení účastníka řízení, dotčena na svých procesních právech. Pouze ona se tedy mohla bránit proti tomu, že nebyla vzata jako účastnice řízení o správním vyhoštění její matky. Jak vyplývá z ustálené judikatury, žalobce může v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu účinně namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je pak nutno rozumět zkrácení na právech hmotných i procesních. Stěžovatelka se může domoci ochrany pouze proti porušení těch vlastních práv, na nichž byla rozhodnutím sama zkrácena, nikoliv porušení práv jiného subjektu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. [7 A 139/2001 - 67](#), č. [379/2004 Sb. NSS](#), ze dne 28. 1. 2009, č. j. [8 As 52/2008 - 92](#), ze dne 29. 8. 2008, č. j. [5 As 10/2008 - 103](#), nebo ze dne 19. 8. 2011, č. j. [5 As 58/2011 - 141](#)).“
41. Ačkoliv by tedy v případě manželky žalobce bylo případně možné uvažovat o jejím účastenství v předcházejícím správním řízení podle ustanovení [§ 27](#) odst. 2 správního řádu, nemůže se žalobce domáhat ochrany veřejných subjektivních práv, které se nevztahují bezprostředně k jeho osobě. Bránit se proti svému opomenutí správním orgánem tak byla případně oprávněna pouze manželka žalobce a nikoliv žalobce samotný. Není tedy na místě se touto námitkou věcně zabývat, jelikož žalobce nebyl v tomto ohledu dotčen na svých veřejných subjektivních právech (srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2021, č. j. 2 Azs 245/2020-41, bod 22, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2022, č. j. 8 Azs 101/2022-61, bod 12).
42. Závěrem zdejší soud pro úplnost podotýká, že neprovedl důkazy, které navrhoval žalobce v podané žalobě (dokumenty týkající se žádosti žalobce o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, které nebyly součástí správního spisu), neboť skutečnosti vyplývající z těchto dokumentů nebyly pro posouzení věci zdejším soudem nijak rozhodné a navíc nebyly v řízení ani sporné. Provádění dokazování těmito dokumenty by tak bylo v projednávané věci nadbytečné.

VII. Závěr a náklady řízení

43. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení [§ 78](#) odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
44. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud podle ustanovení [§ 60](#) odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 30. května 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce